

Suriye'ye İhracat ve Yatırım Fırsatları Raporu

8 Aralık 2025

ŞANLIURFA
TİCARET
VE
SANAYİ ODASI

DIŞ TİCARET
VE
ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Temel Ülke Bilgileri

Resmi Adı	Suriye Arap Cumhuriyeti
Nüfus	23,9 milyon (CIA Factsheet 2024, tahmini)
Yüzölçümü	185.180 km ²
Dil	Arapça
Başkent	Şam
Para Birimi	Suriye Lirası (1 TRY = 318,15 SYP)
Yönetim Şekli	Cumhuriyet (Başkanlık Sistemi)
Devlet Başkanı	Ahmed eş-Şara

Ekonomik Göstergeler

GSYİH	98,9 milyar \$ (CIA Factsheet 2023, tahmini)
Kişi Başına GSYİH	4.200 \$ (CIA Factsheet 2023, tahmini)
GSYİH Büyüme Hızı	-%1,2 (CIA Factsheet 2023, tahmini)
Enflasyon Oranı	%13,4 (Dünya Bankası 2019)
İşsizlik Oranı	%13,0 (Dünya Bankası 2024, tahmini)

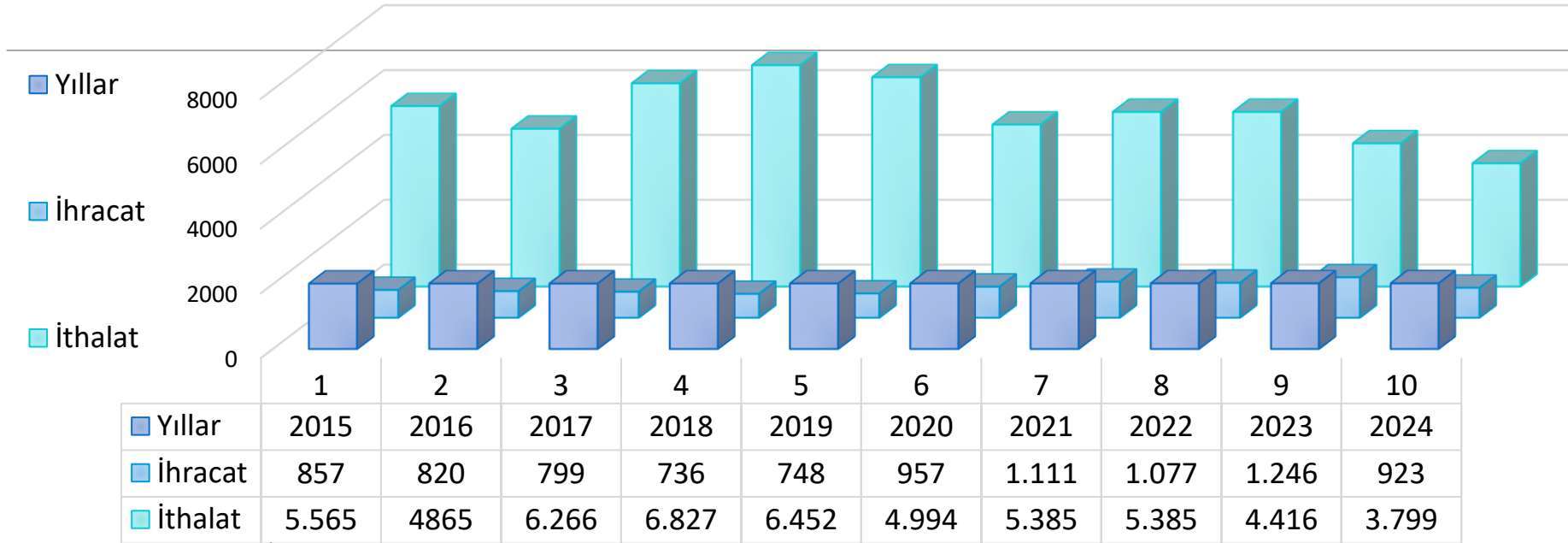
Dış Ticaret Verileri (2024, Milyon Dolar \$)

Toplam İhracat	923,2 milyon \$
Toplam İthalat	3.798,7 milyon \$
Türkiye'nin Suriye'ye İhracatı	2.183,470 milyon \$
Türkiye'nin Suriye'den İthalatı	437,6 milyon \$
Türkiye ile Ticaret Anlaşması	Mevcut (ikili ticaret ilişkileri sürüyor)

Kaynak: Trademap, 2024 – TÜİK, 2024.

Suriye Dış Ticareti

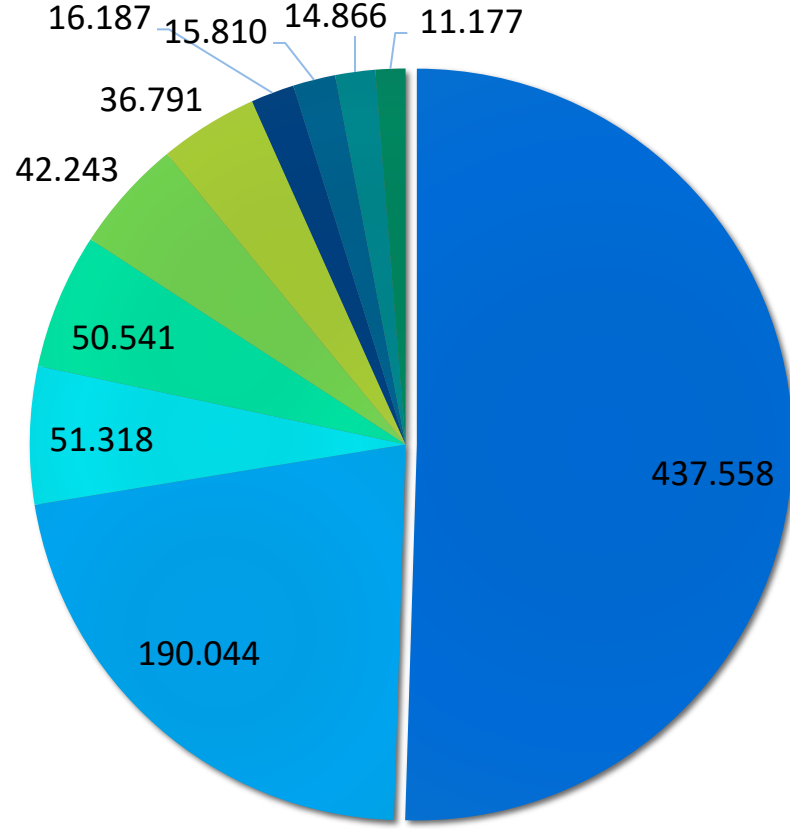

Kaynak: Trademap, 2015-2024

Suriye'nin dış ticaret verileri, uzun yıllardır yüksek ithalat–düşük ihracat yapısının sürdüğünü göstermektedir. İhracat zaman zaman sınırlı artışlar gösterse de genel olarak düşük seviyede kalmakta; buna karşılık ithalat sürekli olarak daha yüksek seyretmektedir. Bu durum, ülkenin üretim kapasitesinin zayıf olduğunu, temel ihtiyaçlar ve sanayi girdileri için dışa bağımlılığın devam ettiğini ortaya koymaktadır. Yıllar içinde dalgalanmalar olsa da genel tablo, Suriye'nin kalıcı bir dış ticaret açığı ile karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

Suriye'nin İhracatında İlk 10 Ülke (2024, Milyon Dolar \$)

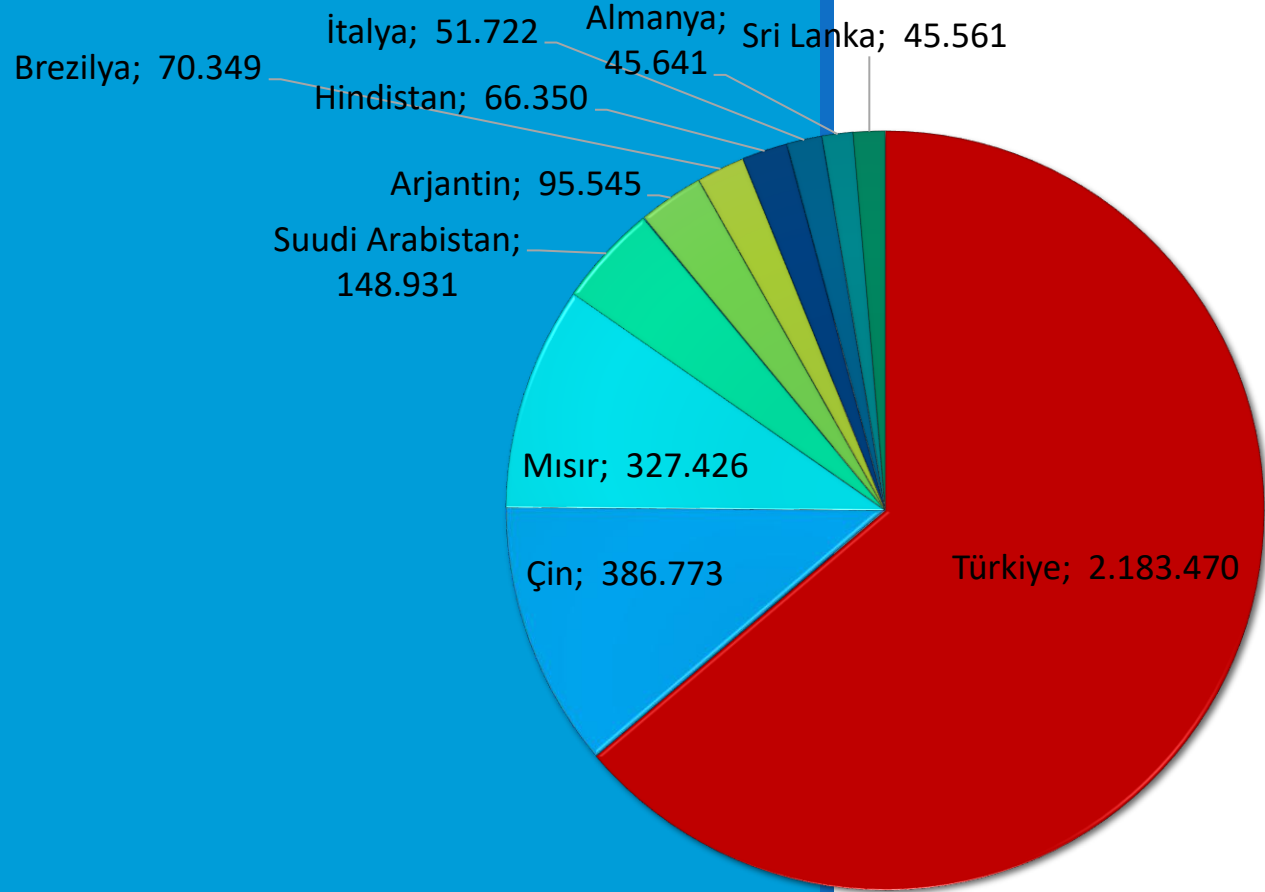

Suriye'nin ihracatı, başta Türkiye olmak üzere ilk iki ülkeye yoğunlaşmış durumdadır, bu da pazar çeşitliliğinin düşük olduğunu ve dış ticaret gelirlerinin bu iki ülkeye olan ekonomik ve siyasi gelişmelere karşı oldukça hassas olduğunu gösterir.

Kaynak: Trademap, 2024

Suriye'nin İthalatında İlk 10 Ülke (2024 Milyon Dolar \$)

Suriye'nin ithalatında Türkiye açık ara en büyük tedarikçi konumundadır. Çin ve Mısır gibi ülkeler daha sınırlı paylara sahip olmakla birlikte önemli ikincil kaynaklar olarak öne çıkar. Diğer ülkeler ise daha küçük oranlarda katkı sağlayarak toplam ithalat içinde nispeten düşük paylar oluşturur. Genel yapı, Suriye'nin dış alımında bölgesel yakınlık ve kolay erişilebilir tedarik zincirlerinin belirleyici olduğunu göstermektedir.

■ Türkiye ■ Çin ■ Mısır ■ Suudi Arabistan ■ Arjantin ■ Brezilya ■ Hindistan ■ İtalya ■ Almanya ■ Sri Lanka

Kaynak: Trademap, 2024

Suriye'nin İhracatında İlk 10 Ürün (2024, Milyon \$)

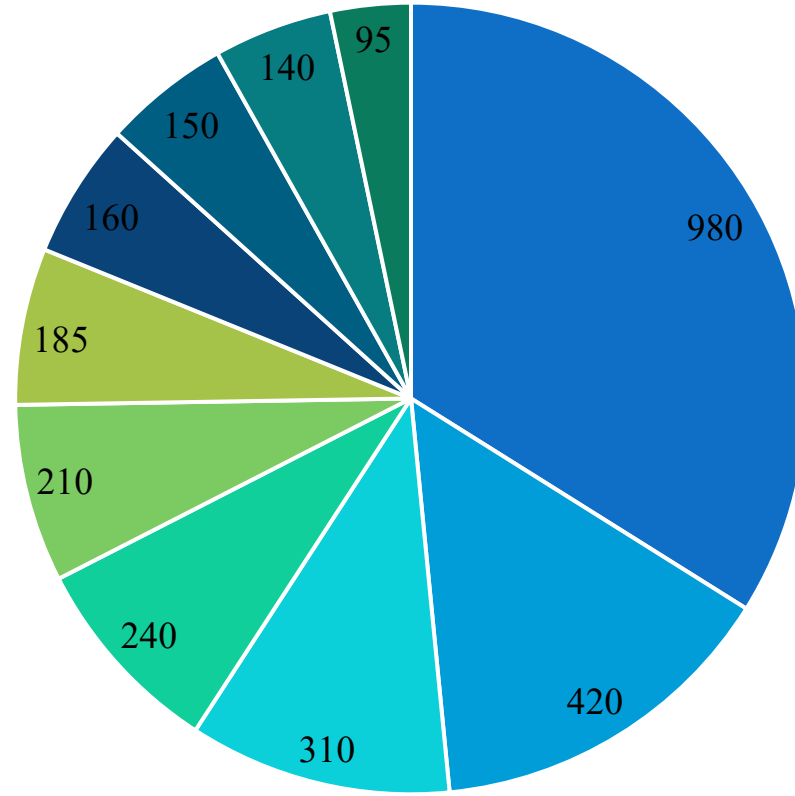

Hayvansal / bitkisel yağlar, yağlar & mumlar	307
Kahve, çay, baharatlar	78.5
Meyveler ve kuruyemişler	74.7
Sebze / meyve / kuruyemiş mamulleri (işlenmiş)	56.3
Pamuk	51.9
Sebzeler (taze/sezonluk)	41.4
Tuz, kükürt, taş ürünleri, çimento/mineraller	40.9
Canlı hayvanlar	16.2
Hububat (tahıllar)	15.9
Demir ve çelik (metal ürünleri)	15.3

Kaynak: Trademap, 2024 – TÜİK, 2024

Suriye'nin ihracat yapısı, hem ürün hem de pazar açısından yüksek düzeyde yoğunlaşma göstermektedir. İhracat gelirlerinin büyük kısmı, diğer ürünleri açık ara geride bırakan Hayvansal/bitkisel yağlar ve mumlar ile Meyveler/kuruyemişler gibi tarımsal gıda ürünlerinden elde edilmektedir. Bu tarımsal çıktıların en büyük alıcısı ise, toplam ihracatın büyük bir bölümünü tek başına karşılayan Türkiye'dir, onu Suudi Arabistan takip etmektedir. Bu yapı, Suriye'nin dış ticaretini tarım sektörünün performansına ve başta Türkiye olmak üzere bölgesel pazarlardaki ekonomik ve siyasi koşullara karşı oldukça hassas ve kırılgan hale getirmektedir.

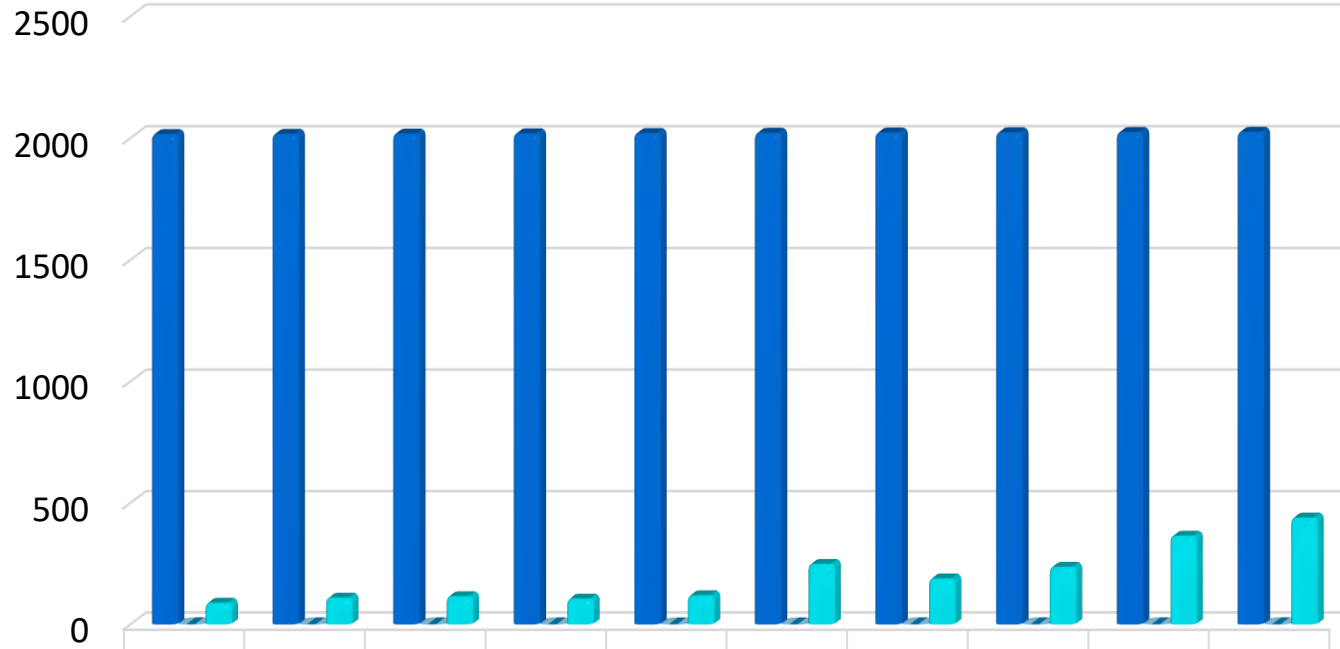
Suriye'nin İthalatında İlk 10 ürün (2024, Milyon Dolar \$)

Suriye'nin ithalat yapısı, ekonominin ayakta kalması için kritik olan enerji (petrol yakıtları) ve temel gıda (tahıllar, yağlar) maddelerine yüksek bağımlılığı göstermektedir. Listenin büyük bölümünü bu hayati ihtiyaçlar oluştururken, inşaat, makine ve plastikler gibi sanayi girdilerinin yüksek ithalatı, yerel üretimin yetersiz kaldığını ve dış alımdaki herhangi bir aksamanın ülkenin temel güvenlik ve yeniden yapılanma çabalarını doğrudan tehlikeye atacağını ortaya koymaktadır.

- Mineral yakıtlar, petrol & rafine petrol ürünleri
- Bitkisel yağlar ve yağlı tohumlar
- Hayvan yemleri & yem endüstrisi ürünleri
- Plastik ve plastik mamulleri
- Elektrikli cihazlar & elektronik ekipmanlar
- Tahıllar (buğday, pirinç, mısır vb.)
- Şeker ve şekerli gıda ürünleri
- Demir-çelik ve inşaat malzemeleri
- Makine ve mekanik cihazlar
- Tütün ve tütün mamulleri

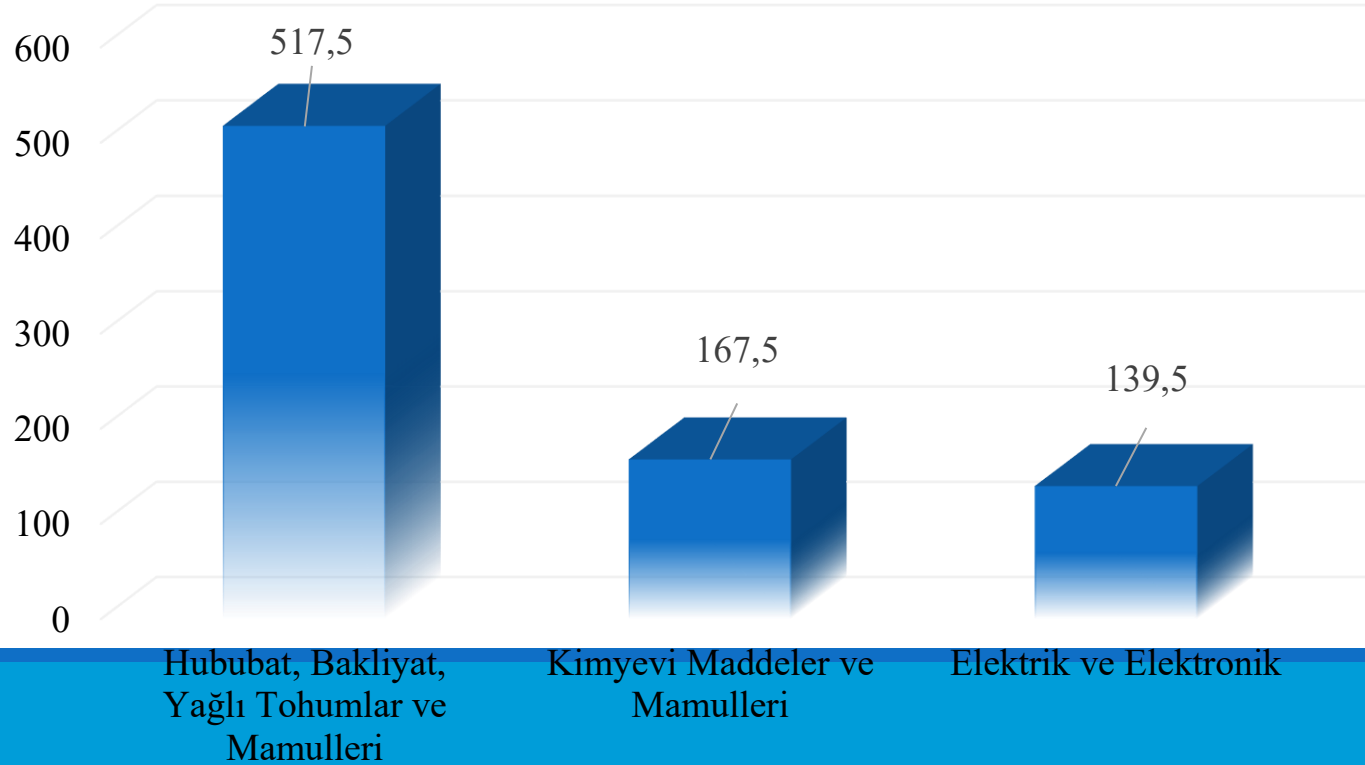
Türkiye'nin Suriye İle Karşılıklı Ticareti (2024, Milyon Dolar \$)

Yıl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Türkiye'nin Suriye'ye İhracatı (\$ milyon)	1,887	1,78	1,776	1,788	1,731	1,596	2,108	2,342	2,052	2,183
Türkiye'nin Suriye'den İthalatı (\$ milyon)	87	108	114	104	118	247	187	235	363	438

Türkiye ile Suriye arasındaki ticaret, Türkiye lehine büyük bir dengesizlik taşımaktadır. Türkiye'nin Suriye'ye ihracatı yüksek ve istikrarlı kalarak Suriye'nin temel ihtiyaçlarını karşılarken, Suriye'den yapılan ithalat son yıllarda artış eğilimine girerek Suriye ekonomisi için önemli bir gelir kanalının canlandığını göstermektedir. Bu dinamik, iki ülke arasındaki güçlü ekonomik köprüyü ve Suriye ürünlerinin rekabet gücünü artırma potansiyelini vurgulamaktadır.

Türkiye'nin Suriye'ye İhracatı 2.182,8 Milyon \$ (2024)

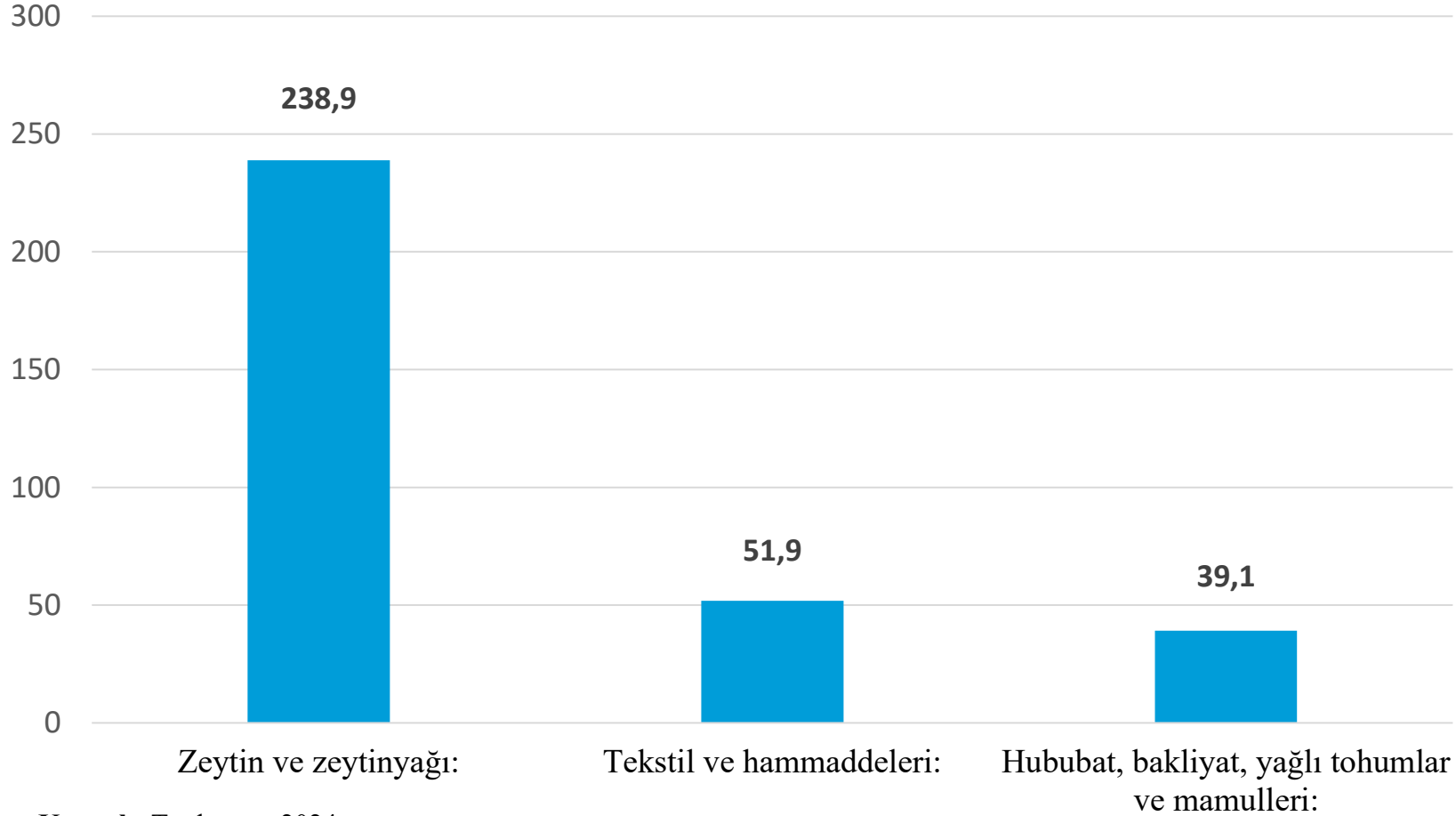

Kaynak: Trademap, 2024

Türkiye'nin Suriye'ye ihracatı, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin sürdüğünü ve Türkiye'nin Suriye pazarında güçlü bir tedarikçi konumunda olduğunu göstermektedir. Suriye'nin temel ihtiyaçlarında dışa bağımlı olması, Türkiye'yi doğal ve yakın bir tedarik merkezi hâline getirmektedir. Bu yapı, Türk ürünlerinin pazarda istikrarlı bir şekilde talep gördüğüne ve lojistik yakınlığın ticareti desteklediğine işaret etmektedir.

Türkiye'nin Suriye'den İthalatı 437,6 Milyon \$ (2024)

Kaynak: Trademap, 2024

Türkiye'nin Suriye'den yaptığı ithalatın büyük ölçüde tarımsal ürünlere dayandığı görülmektedir. Özellikle zeytin ve zeytinyağı öne çıkan kalem olup, bunun yanında tekstil hammaddeleri ile hububat ve bakliyat ürünleri daha sınırlı fakat düzenli bir ithalat akışı oluşturur. Bu yapı, iki ülke arasındaki ticarete Suriye'nin Türkiye'ye daha çok tarım ve hammadde kaynaklı ürünler sağladığını ve ithalatın belirli birkaç ürün grubuna yoğunlaştığını göstermektedir.

GTİP Kodu	İlaç ve Kimya	Potansiyel Alan
271119	Diğer hidrokarbon gazları (sıvılaştırılmış)	Enerji ve sanayi kullanımı (özellikle LPG ve endüstriyel gazlar)
370110	X ışınları için levha filmler	Sağlık sektörü, radyoloji ve görüntüleme cihazları
293979	Bitkisel kökenli diğer alkaloidler ve türevleri	İlaç sanayi, farmasötik hammadde üretimi
310319	Süper fosfatlar; \geq %35 difosfor pentaoksit içerenler hariç	Tarım sektörü, gübre üretimi
300339	Hormonları veya 29.37 pozisyonundaki diğer ürünleri içeren ilaçlar (antibiyotikler hariç, dozlandırılmamış/perakende olmayan)	İlaç sanayi, hormon bazlı tedavi ürünleri

GTİP Kodu	Makine	Potansiyel Alan
840734	Kara taşıtları için kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal pistonlu motorlar (silindir hacmi > 1000 cm ³)	Otomotiv sanayi, ağır taşıtlar, yedek parça ihtiyacı
845019	Diğer çamaşır makineleri; kuru çamaşır kapasitesi ≤ 10 kg	Ev tipi beyaz eşya, tüketici elektroniği
844312	Tabaka şeklindeki kağıda ofset baskı yapan büro tipi makineler (≤22x36 cm)	Baskı ve yayıncılık sektörü, küçük ölçekli matbaalar
846781	El ile kullanılan, motoru elektrikli olmayan zincirli testereler	İnşaat ve orman ürünleri sektörü, küçük ölçekli üretim

GTİP Kodu	Demir-Çelik ve Metal	Potansiyel Alan
811010	İşlenmemiş antimon ve antimon tozları	Metalurji, alaşım üretimi, kimya sanayi
780419	Kurşundan saclar, levhalar, yapraklar, şeritler; mesnetleri hariç, kalınlık > 0.2 mm	İnşaat, enerji, sanayi altyapısı
780110	Rafine edilmiş fakat işlenmemiş kurşun	Akü üretimi, enerji depolama, sanayi kullanımı
811090	Antimondan mamuller	Elektronik, kimya ve metal sanayi
722012	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri; sıcak haddelenmiş, eni < 600 mm, kalınlık < 4.75 mm	İnşaat, makine imalatı, sanayi altyapısı

GTİP Kodu	İşlenmiş Tarım Ürünleri	Potansiyel Alan
151219	Ayçiçeği tohumu ve aspir yağları ve bunların fraksiyonları (ham olanlar hariç)	Gıda sektörü, yemeklik yağ üretimi, ambalajlı tüketim
230990	Hayvan gıdası olarak kullanılan diğer müstahzarlar	Hayvancılık sektörü, yem katkıları ve hazır yemler
230610	Bitkisel yağ ekstraksiyonundan arta kalan küspe ve diğer katı artıklar	Yem sanayi, hayvan besleme, tarımsal yan ürün değerlendirme
230250	Baklagillerin işlenmesi sonucu elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar	Yem sanayi, hayvancılıkta protein katkısı
230110	Et veya sakatatın unları, kaba unları, pelletleri ve kakırdaklar; yemeye elverişli olmayan	Hayvancılıkta yem katkısı, evcil hayvan mamulleri, endüstriyel kullanım

GTİP Kodu	Plastik ve Kauçuk	Potansiyel Alan
401219	Sırt geçirilmiş diğer dış lastikler; kauçuktan	Otomotiv sektörü, ağır taşıtlar, yedek lastik ihtiyacı
392091	Poli(vinil butiral)'dan levha, plaka, şerit, film, folyo ve şeritler; gözeneksiz, mesnetsiz	İnşaat, cam lamine üretimi, ambalaj sanayi
400110	Tabii kauçuk lateksi	Kauçuk ürünleri üretimi, sanayi hammaddesi
960321	Diş fırçaları (takma damak fırçaları dahil)	Sağlık ve kişisel bakım sektörü
392330	Plastikten damacana, şişe, matara ve benzeri eşya	Gıda ve içecek ambalajı, su ve sıvı depolama

GTİP Kodu	Tekstil	Potansiyel Alan
550820	Suni devamsız liflerden dikiş ipliği	Konfeksiyon sektörü, hazır giyim üretimi
531100	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden dokunmuş mensucat ve kâğıt ipliğinden dokunmuş mensucat	Ev tekstili, geleneksel dokuma, ambalaj ve dekoratif kullanım
550951	İplikler (dikiş ipliği hariç); devamsız poliester lif ağırlıklı fakat <%85, suni devamsız liflerle karışık, perakende satılacak hale getirilmemiş	Tekstil üretimi, karışımli kumaş imalatı
540269	Diğer sentetik filamentlerden iplikler (dikiş ipliği hariç); çok katlı veya katlı bükülü, perakende satış için olmayan	Endüstriyel tekstiller, dayanıklı kumaş üretimi
540232	Tekstüre iplik (dikiş ipliği hariç); naylon veya diğer poliamidlerden, tek katı >50 teks, perakende satılacak hale getirilmemiş	Spor giyim, teknik tekstiller, yüksek mukavemetli kumaşlar

GTİP Kodu	Otomotiv	Potansiyel Alan
870421	Eşya taşımaya mahsus dizel/yarı dizel motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı \leq 5 ton	Lojistik, küçük ölçekli nakliye, ticari taşımacılık
870192	Diğer traktörler; 18 kW < motor gücü \leq 37 kW	Tarım sektörü, orta ölçekli çiftlikler
871390	Engelliler için taşıyıcılar; hareket ettirici tertibatı olanlar	Sağlık sektörü, bireysel kullanım, rehabilitasyon
870191	Diğer traktörler; motor gücü \leq 18 kW	Küçük ölçekli tarım işletmeleri, bahçe tarımı
871310	Engelliler için taşıyıcılar; hareket ettirici tertibatı olmayan	Sağlık ve sosyal hizmetler, manuel kullanım

GTİP Kodu	Hazır Giyim	Potansiyel Alan
630629	Çadırlar (geçici kanopiler ve benzeri eşya dahil); dokumaya elverişli diğer maddelerden	İnsani yardım, barınma, geçici yerleşim alanları
630900	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	İnsani yardım, düşük gelirli tüketici grupları
610419	Kadın/kız çocuk için takım elbise; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)	Hazır giyim sektörü, perakende satış
630533	Ambalaj için polietilen ve polipropilen şeritlerden diğer torba ve çuval	Tarım ve gıda ürünlerinin paketlenmesi, lojistik
630532	Dökme maddeler için sentetik veya suni maddelerden esnek mahfazalar	Tarım, sanayi ve gıda sektöründe dökme ürün taşımacılığı

GTİP Kodu	Tarım ve Hayvancılık	Potansiyel Alan
120190	Soya fasulyesi (kırılmış olsun olmasın; tohumluk hariç)	Gıda sanayi, yem üretimi, yağ sanayi
140490	Tarifenin başka yerinde yer almayan diğer bitkisel ürünler	İlaç, kozmetik, gıda katkıları, endüstriyel kullanım
120810	Soya fasulyesinin unu ve kaba unu	Yem sanayi, protein katkısı, gıda üretimi
110520	Patates flokonları, granülleri ve pelletleri	Hazır gıda sektörü, nişasta ve unlu mamuller üretimi
110412	Yulaftan yassılaştırılmış veya flokon halinde taneler	Kahvaltılık ürünler, sağlıklı gıda sektörü

GTİP Kodu	Toprak, Cam ve Seramik	Potansiyel Alan
701710	Eritilmiş kuvars veya eritilmiş silisten laboratuvar ve eczane eşyası ile sağlığı koruyucu eşya	Sağlık sektörü, laboratuvarlar, eczaneler
681011	Çimentodan, betondan veya suni taştan inşaat için bloklar ve levhalar	İnşaat sektörü, altyapı projeleri, yeniden yapılanma
690510	Kiremit	Konut inşaatı, çatı kaplama, yapı malzemeleri
680919	Alçı ve alçı esaslı bileşiklerden levha, plaka, pano, karo (tezyin edilmemiş)	İnşaat ve dekorasyon, iç mekân kaplama
701310	Cam seramiğinden sofrta, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri eşyalar	Ev eşyaları, mutfak ve dekoratif kullanım

GTİP Kodu	İklimlendirme	Potansiyel Alan
841451	Kendinden elektrik motorlu masa, yer, duvar, pencere, tavan veya çatı fanları; gücü ≤ 125 W	Ev ve ofis iklimlendirme, küçük ölçekli soğutma
841810	Birden fazla dış kapılı veya çekmeceli kombine haldeki soğutucu-dondurucular	Ev tipi beyaz eşya, gıda saklama ve perakende
902511	Sıvılı termometreler ve pirometreler; doğrudan okunan, kombine olmayan	Sağlık, laboratuvar, endüstriyel ölçüm cihazları
842121	Suyun filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	Evsel kullanım, içme suyu arıtma, endüstriyel su sistemleri
841919	Elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları; gazla çalışan anında su ısıtıcıları hariç	Evsel sıcak su sistemleri, küçük ölçekli kullanım

GTİP Kodu	Deri, Ayakkabı, Saraciye	Potansiyel Alan
640411	Spor ayakkabıları (tenis, basketbol, jimnastik vb.); dış tabanı kauçuk/plastik, yüzü dokunabilir maddelerden	Spor giyim sektörü, genç tüketici grupları
640219	Diğer spor ayakkabıları; dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden	Spor ve günlük kullanım, perakende satış
640620	Ayakkabılar için dış tabanlar ve topuklar; kauçuktan veya plastik maddelerden	Ayakkabı üretimi, tamir ve yan sanayi
640419	Diğer ayakkabılar; dış tabanı kauçuk/plastik, yüzü dokunabilir maddelerden	Hazır giyim sektörü, günlük kullanım
640690	Ayakkabıların diğer aksamı (getr, tozluk, dizlik vb. ve bunların aksamı)	Ayakkabı yan sanayi, spor ve iş güvenliği ekipmanları

GTİP Kodu	Mobilya	Potansiyel Alan
940421	Gözenekli kauçuktan veya plastik maddelerden şilteler	Ev mobilyası, yatak ve otel sektörü
940290	Tıpta, cerrahide, diş hekimliğinde ve veterinerlikte kullanılan diğer mobilyalar ve aksesuarları	Hastaneler, klinikler, veterinerlik merkezleri
940370	Plastik maddelerden mobilyalar	Ev ve ofis mobilyaları, dış mekân kullanımı
940350	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar	Konut sektörü, oteller, perakende mobilya pazarı
940360	Ahşaptan diğer mobilyalar	Ev, ofis ve ticari kullanım, dekorasyon sektörü

Suriye'de Yatırım Fırsatları

1- Lojistik Avantajlar

Coğrafi yakınlık: Türkiye–Suriye kara sınırı, özellikle Gaziantep, Kilis, Şanlıurfa ve Mardin üzerinden doğrudan ticaret koridorları oluşturuyor. Bu, nakliye maliyetlerini düşürüyor ve teslim sürelerini kısaltıyor.

Akdeniz limanları: Lazkiye ve Tartus limanları, deniz taşımacılığı için kritik. Türkiye'den Mersin ve İskenderun limanlarıyla bağlantı sağlanabiliyor.

Karayolu taşımacılığı: Suriye'nin yeniden yapılanma sürecinde en çok kullanılan lojistik yöntemi. Küçük tonajlı araçlar ve 5 ton altı dizel kamyonlar (GTİP 870421) bu bağlamda öne çıkıyor.

2-Ticaret Dinamikleri

- Türkiye'nin rolü:** Türkiye, Suriye'nin en büyük ticaret ortağı konumunda. Özellikle gıda, inşaat malzemeleri, tekstil ve tüketim ürünlerinde yüksek paya sahip.
- Talep yapısı:** Suriye'de temel ihtiyaç ürünleri (gıda, ilaç, yapı malzemeleri) öncelikli. Bunun yanında tekstil, ayakkabı ve mobilya gibi günlük tüketim mallarında da artan talep var.
- Yatırım fırsatları:** Lojistik merkezler, depolama tesisleri ve sınır ticaret ofisleri, Türk firmaları için doğrudan yatırım alanı olarak değerlendiriliyor.

Ticaretin Sürdürülebilirliği İçin Öneriler

1. Lojistik Altyapının Güçlendirilmesi

- Sınır kapılarında modern lojistik merkezler kurulmalı.
- Depolama ve dağıtım ağları, özellikle Şanlıurfa–Gaziantep–Mersin hattı üzerinden güçlendirilmeli.
Karayolu taşımacılığına ek olarak deniz limanları (Mersin–İskenderun ↔ Lazkiye–Tartus) daha etkin kullanılmalı

2. Gümrük ve Belge Süreçlerinin Sadeleştirilmesi

Ticaret Bakanlığı'nın yeni düzenlemeleriyle birlikte dijital gümrük sistemleri yaygınlaştırılmalı. Ortak standartlar ve hızlı belge onayı, ihracatçıların önündeki bürokratik engelleri azaltır.

3. Yerel Ortaklıklar ve Distribütör Ağları

Suriye’de güvenilir yerel distribütörler ile işbirliği yapılmalı. Bu ağ, ürünlerin sahada daha hızlı ve güvenli şekilde yayılmasını sağlar. Yerel ortaklıklar, pazar güvenliği ve müşteri ilişkileri açısından kritik.

4. Ürün Çeşitliliği ve Esnek Tedarik

Suriye’nin değişken talep yapısı nedeniyle alternatif ürün grupları hazır tutulmalı.

Gıda, inşaat malzemeleri, tekstil ve tüketim ürünlerinde esnek tedarik zinciri oluşturulmalı.

5. Finansal Mekanizmaların Güçlendirilmesi

Güvenli ödeme sistemleri, banka garantileri ve sigorta mekanizmaları kullanılmalı. Bu, ihracatçının riskini azaltır ve alıcı tarafın güvenini artırır.

6. Ticaret Heyetleri ve Fuar Katılımı

Suriye’de ticaretin sürdürülebilirliği için güven ve iş bağlantılarının güçlendirilmesi şarttır; bu nedenle ticaret heyetleri düzenlenmesi ve fuarlara katılım sağlanması, hem pazarın doğrudan tanınmasına hem de sektör bazlı müşteri ve yatırımcı bulunmasına imkân vererek ihracatın artırılmasında ve kurumsal görünürlüğün güçlendirilmesinde kritik rol oynamaktadır.

Uzun Vadeli Pazar Stratejisi

Kısa vadeli satış yerine kalıcı yatırımlar yapılmalı.

Tarım, lojistik ve sanayi yatırımlarıyla pazarda sürdürülebilir varlık sağlanabilir.

Sağlık ve eğitim altyapısı gibi uzun vadeli sektörler, yatırım için öne çıkıyor

Kaynakça

- *CIA Factsheet*
- *Dünya Bankası*
- *Trademap, 2024*
- *TÜİK, 2024*
- *TİM, 2025*
- *BAZ Girişim*